

Noua Acropolă

O PRIVIRE FILOSOFICĂ ASUPRA LUMII

numărul 22, iunie 2026

Corupția

de Delia Steinberg Guzmán

Omul urban și Natura

Când educația reintegrează filosofia

Arhetipurile Dionisiace

Antoine de Saint-Exupéry

o viață curajoasă, exprimată în acțiuni și scrieri

Principiile Noii Acropole

Fraternitate

1. Promovarea unui ideal de fraternitate bazat pe respectarea demnității umane, mai presus de diferențe de sex, culturale, religioase, sociale etc.

Cunoaștere

2. Cultivarea dragostei pentru Înțelepciune prin studiul comparat al filosofiei, religiilor, științelor și artelor, pentru a stimula cunoașterea ființei umane, a naturii și a universului.

Dezvoltare

3. Dezvoltarea celor mai bune aspecte din om, în vederea împlinirii sale, atât ca individ, cât și ca membru activ al societății.
Acțiunea în armonie cu natura, cu scopul de a îmbunătăți lumea.

Noua Acropolă București

str. Bucegi nr. 41, sector 1, București
+40 744 323 861
na-bucuresti@noua-acropola.ro
luni-vineri 18:00–21:00

Noua Acropolă Brașov

str. Toamnei, nr. 5, Brașov
+40 731 371 249
na-brasov@noua-acropola.ro
luni-vineri 18:00–21:30

Noua Acropolă Cluj-Napoca

str. Horea nr. 10, ap. 9, Cluj-Napoca
+40 740 066 658
na-cluj@noua-acropola.ro
luni-vineri 18:00–21:00

Noua Acropolă Constanța

str. General Manu nr. 24, Constanța
+40 741 080 803
na-constant@noua-acropola.ro
luni-vineri 17:30–21:30, weekend 15:00–20:00

Noua Acropolă Iași

str. Vasile Lupu nr. 23, ap. 2, Iași
+40 741 394 303
na-iasi@noua-acropola.ro
luni-vineri 18:00–22:00

Noua Acropolă Oradea

str. Bicașului nr. 1A, Oradea
+40 742 999 276
na-oradea@noua-acropola.ro
luni-vineri 18:00–22:00

Noua Acropolă Sibiu

str. Grigore Ureche nr. 2A, et. 1, Sibiu
+40 723 332 633
na-sibiu@noua-acropola.ro
luni-vineri 18:00–21:00

Noua Acropolă Timișoara

str. Gheorghe Lazăr nr. 5, et. 2, ap. 17, Timișoara
+40 726 213 588
na-timisoara@noua-acropola.ro
luni-vineri 18:00–21:00, sâmbătă 16:00–19:00

4 Principiile Noii Acropole:
Fraternitatea

5 Corupția

10 Când educația reintegrează filosofia

14 Omul urban și Natura

16 Arhetipurile Dionisiace

20 Antoine de Saint-Exupéry

23 Empedocle

24 Mai puțină risipă alimentară,
mai multă responsabilitate

26 De pe băncile școlii de filosofie
Noua Acropolă

28 Kósmos

29 Școala de primăvară

34 Conferințe, Dialoguri, Evenimente

Editor Noua Acropolă România

Director Ivo Ivanovici

Redactor-șef Sonia Ivanovici

Redacție Corina Munteanu
Alexandra Stancu
Mara Pilat

Distribuție și
comunicare Mihaela Brătuianu
Laurențiu Plăcintă

Tehnoredactare și
grafică Florin Ganea
Dan Carp
Paula Dron

Adresă de contact na-bucuresti@noua-acropola.ro

Principiile Noii Acropole: Fraternitatea

Ivo Ivanovici

Foto: Leslie Jones, Unsplash

După o legendă orientală, primele forme de organizare statală au fost concepute în zilele de mult apuse, cu misiunea de a sluji intereselor comune ale popoarelor. În acest scop au fost formulate principii și obiective care, străbătând secole și milenii, au ajuns (uneori anevoios) până în epoca modernă...

În acele vremuri, politica a fost considerată o știință și o artă a transpunerii aspectelor vieții cosmice în lumea umană. De aceea, societățile tradiționale au fost conduse de regi-sacerdoți ce aveau ca funcție principală stabilirea și menținerea relației între cer (lumea cauzelor) și pământ (lumea acțiunii). În China veche împăratul a fost investit prin mandatul Cerului, iar în Egiptul antic s-a urmărit pe toată durata existenței lui perpetuarea armoniei între *Egiptul ceresc* și *Egiptul pământean*. Apoi, într-un alt context socio-cultural, în vechea Atenă, dreptul tribal („gentilic”) a fost înlocuit cu justiția fundamentată pe cunoașterea legilor naturii și pe aplicarea lor în lumea umană.

Este evident că omul contemporan se confruntă cu un obstacol dificil atunci când încearcă să înțeleagă idei larg răspândite în trecut și experimentate de ființe umane cu altă mentalitate, deoarece îi este greu să se emancipeze de perspectivele materialiste și senzualiste ale unei lumi care neglijează importanța relației cu sacralul și refuză valoarea sensului superior al vieții. Cu siguranță azi nu mai sunt societăți tradiționale și nici regate mărețe, iar formele sacralului din vechime populează cărțile despre mituri și simboluri. Și totuși, chiar dacă lumea veche a apus (după cum au anunțat vestitorii moderni), ideile perene sunt în continuare vii și apar sub forme noi.

Fraternitatea între oameni este un asemenea vis ce trece de la o generație la alta, chiar dacă – ținând cont de ponderea egoismului deghizat în mii de variațiuni – pare a fi

mai degrabă o imposibilitate. Și totuși, în pofida tuturor contradicțiilor, suntem o singură omenire și avem un destin comun. Nu ne putem separa.

Parafrazând un comentariu confucianist referitor la problema relațiilor între oameni: *Adevărata prietenie trebuie să fie întemeiată pe o preocupare universală. Nu interesele restrânse ale indivizilor, ci mai degrabă scopurile comune (valorile generice) ale umanității creează relații umane durabile. Dacă o asemenea unire prevalează, chiar și sarcinile dificile și periculoase pot fi realizate cu succes.*

După cum au arătat școlile de filosofie și filosofi din Grecia antică, educația oferă posibilitatea perfecționării umane: fiecare om poate escalada treptele propriului destin și acolo, în locul înalt unde se întâlnesc cerul și pământul, se poate reuni cu toată familia umană.

Azi avem oportunitatea să pășim curajos încă o dată pe urmele predecesorilor noștri întru filosofie și înțelepciune, și de aceea ne propunem *promovarea unui ideal de fraternitate bazat pe respectul pentru demnitatea umană, dincolo de diferențe de sex, culturale, religioase, sociale etc.*

Mai explicit: *este necesar să promovăm respectul pentru diversele identități și tradiții existente, iar în același timp să consolidăm unitatea dincolo de diferențe, armonizând oameni, idei și sentimente într-o conviețuire valoroasă și deschisă.*

Puterea idealului fraternității constă mai degrabă în ceea ce ne unește, decât în ceea ce ne separă. El este fundamentat pe recunoașterea valorilor universale care, respectând diversitatea, transcend obiceiurile și tradițiile locale și converg în principii etice comune, inerente demnității fiecărei ființe umane. Acest ideal încurajează respectarea și promovarea drepturilor omului, precum și recunoașterea unor principii de etică universală. ♡

Foto: Andrea Riedel, Unsplash

CORUPȚIA

Delia Steinberg Guzmán

Așa cum s-a mai întâmplat și probabil se va mai întâmpla, în peisajul vieților noastre apare la un moment dat un cuvânt care se amplifică atât de mult încât colorează totul cu semnificația sa, reală, presupusă sau transfigurată prin manipulare. Este limpede că un asemenea cuvânt nu apare pur și simplu, fără vreun motiv care să-l justifice. Semnificația lui cu siguranță se referă la fapte concrete. Dar se întâmplă ca faptele și motivele lor să treacă în mod excesiv în prim

plan, ca la cinematograful unde, dacă ne așezăm în primele rânduri, întregul domeniu vizual devine ocupat cu imagini distorsionate.

Astăzi totul este corupt, iar termenul se poate aplica la orice activitate, grup uman sau persoană, având o impresionantă varietate de nuanțe. Se pare că lumea întreagă se descompune în bucăți și că există organisme speciale predestinate să semnaleze și să condamne la putrefacție aceste părți.

Foto: Tatiana Rudneva, Unsplash

Pentru că există nenumărate forme de șantaj care obligă omul să accepte lucruri cu care altfel nu ar fi niciodată de acord. Și nu trebuie să fie marcat cu o pată rușinoasă sau să existe un păcat ascuns pentru a fi șantajat: este suficient să aibă o familie, o persoană iubită, o profesie sau orice aspirație, ca ceva sau cineva să aplice presiunea necesară, punând în pericol ceea ce îi este drag.

Pentru că oamenii preferă lucrurile sordide și scandaloase în locul evenimentelor simple, obișnuite. Pentru că este dificil – dacă nu imposibil – să definești „normalul”. Pentru că totul trebuie să aibă o tentă întunecată și degradantă pentru a dobândi valoare.

Pentru că nimeni nu pare interesat de ceva mai mult decât ceea ce este tangibil și accesibil în mod imediat: plăcerea momentului, câștigul personal, bogăția excesivă și puterea, pentru a continua să dobândească și mai mult.

Pentru că finalitățile și principiile valide nu se găsesc nicăieri, iar cei care le posedă sunt îngropați de valul de corupție care mătură și pătează tot ce atinge.

Așadar, revenind la afirmația noastră inițială, nimeni nu este scutit, deoarece corupții sunt corupți, iar cei care nu sunt corupți par a fi, întrucât corupții nu pot concepe nimic diferit de ceea ce practică ei zilnic. Pentru că cei care sunt corupți implică mulți oameni și nu este ușor să scapi de strânsoarea lor. Este dificil să rămâi neatins într-un sistem atât de bine manipulat.

Lucrurile au ajuns într-un asemenea punct încât, pentru a se face remarcat sau a câștiga prestigiu în lumea cunoscuților sau a figurilor recunoscute, omul trebuie să adauge propriei istorii anumite elemente de corupție, pentru a fi în ton cu ceea ce a devenit un „status” generalizat, bineînțeles în limita a ceea ce este permis.

Cine sunt corupții?

În zilele noastre, nimeni nu este scutit. Oamenii din toate mediile, de la cei mai obișnuiți la cei mai proeminenți, fie că sunt în politică, finanțe, știință, artă, religie, educație, comerț... Instituțiile, de la simple asociații de cartier la bresle, partide politice, biserici, echipe guvernamentale și state...

De ce sunt corupți?

Pentru că acțiunile lor – fie individuale, fie colective – nu sunt curate, transparente sau oneste. Pentru că aplică constant principiul „scopul scuză mijloacele” și pentru că nu există scopuri clar definite, deoarece cele pe care le pretind se contrazic constant.

Pentru că totul se cumpără și se vinde, ceea ce ar fi logic într-o societate de consum precum a noastră, dar trist este că oamenii au și ei un preț pe această piață, inclusiv conștiința lor morală.

Foto: Valerie, Unsplash

Prin urmare, corupții sunt cei care se corup și cei care îi corup pe alții, forțându-i să participe la un sistem care pune presiune și constrânge.

Există oare atât de multă corupție pe cât pare?

Fără îndoială, există mult mai multă corupție decât este arătată sau relatată în mass-media. Dar este de asemenea cert că adevărata corupție rămâne bine protejată, iar identificarea cauzelor sale profunde nu este o sarcină ușoară. Atunci când corupția este asociată cu un sentiment de putere eronat, există mare grijă pentru menținerea aparențelor și găsirea modalităților aparent onorabile de a justifica acțiunile necinstite.

Ceea ce este cu adevărat exasperant și frustrant este căutarea obsesivă a corupției la tot pasul, telenovelele fabricate, comploturile țesute pentru a atrage publicitate, goana neobosită a indivizilor pentru a obține povești atrăgătoare. Asistăm la o vânătoare de vrăjitoare nemiloasă, pentru că paginile ziarelor și ale revistelor trebuie umplute, la fel ca și programele de știri de radio și televiziune. Scandalul vinde și trebuie obținut prin orice mijloace necesare.

De exemplu, un fotograf ar putea face orice pentru a-și dezbrăca subiectul și a-l pune într-o postură ridicolă sau pentru a cumpăra țigări într-un mod care să-l facă să pară un consumator de droguri obișnuit. Un jurnalist

Foto: Denny Muller, Unsplash

Foto: Juli Kosolapova, Unsplash

(fidel principiului de a nu lăsa adevărul să strice o poveste bună) va exploata o fotografie, adăugând sare și piper, amplificând o frază scurtă până ajunge un serial și hărțuind „prada” până când aceasta este adusă la disperare; apoi va aranja disperarea astfel încât să apară ca un simptom incontestabil al corupției.

Nu toți ziariștii sunt așa? Slavă Domnului. Aici vorbim doar despre investigatorii corupției care, firește, nici ei nu sunt imuni la ea.

Din păcate, această nerăbdare de a găsi și denunța corupția este distructivă, ca o invazie de lăcuste căreia nu-i pasă pe unde calcă. Important este să se găsească ceva care să se potrivească tiparului stabilit, iar dacă nu se găsește nimic, se sapă mai adânc, până se descoperă vreun indiciu de scandal.

Discreditarea este standardul judecății morale. Nimeni nu se oprește asupra ideilor sau acțiunilor pozitive; trebuie să se găsească o poveste de dragoste care s-a încheiat cu zeci de ani în urmă sau o afacere eșuată din tinerețe. Și iată-l pe funcționarul corupt expus, dar și pe cel care nu este cu adevărat corupt, sau deloc corupt, sau a fost corupt doar pentru scurt timp cu mult timp în urmă, dar care are acum sarcina dificilă de a-i acoperi pe cei care sunt cu adevărat corupți, pe cei care nu pot apărea în fața publicului.

Castel de nisip, plaja Lincoln, Oregon, SUA
Foto: Elizabeth Vasquez, Unsplash

Cine denunță corupția?

Când totul este corupt, pare totuși că ceva sau cineva este lăsat pe dinafară: cel care denunță. Și nu ar trebui să credem că exclusiv mass-media sau cei care lucrează în cadrul acesteia descoperă și denunță răul. Mass-media este, de asemenea, un instrument, folosit cu diferite grade de abilitate pentru a răspândi scandalul.

Interesant este să-i găsești pe cei care controlează mass-media și transformă corupția într-o simplă afacere. Pentru că este curios de descoperit că denunțătorii nu sunt scutiți de corupție: dimpotrivă, în multe cazuri o manipulează pentru a distrage atenția publicului către alte probleme, mai puțin importante, dar exagerate în mod corespunzător; sau pentru a câștiga opinia publică favorabilă devenind modele de integritate; pentru a distruge dușmanii politici, religioși sau economici; pentru a se asigura că marea corupție e pusă în umbră de corupția altora...

Nu, în spatele acestei șarade nu se ascunde nici o voință moralizatoare, nici o dorință autentică de a îmbunătăți societățile. Moralitatea nu este o valoare în ascensiune și, dacă ar exista vreo îndoială, cei care critică aceste acte considerate degradante, câteva zile sau ore mai târziu apără cu vehemență libertatea de exprimare în toate aspectele sale, dreptul la homosexualitate sau la consum de droguri, la generozitatea ajutorului pe bază de comision pentru cei

care au nevoie de sprijin psihologic sau financiar, dreptul la violență ca urmare a violenței, a războiului murdar ca răspuns la revendicările grupurilor și facțiunilor... Da, ei apără chiar lucrurile pe care le atacă ulterior drept corupție atunci când le convine să le prezinte astfel.

Având în vedere această stare de fapt, ne întrebăm: după ce criterii se măsoară corupția atunci când nu există o referință morală ca punct de plecare?

Ne confruntăm oare cu un fenomen modern?

Deși am explicat adesea în aceste pagini simptomele evidente ale declinului așa-numitei civilizații occidentale, nu credem că ceea ce se întâmplă acum este fără precedent în istorie. Au fost multe momente când corupția a apărut mai mult sau mai puțin masiv, momente care au coincis desigur, cu perioadele foarte clare de declin ale civilizațiilor.

Când un organism moare, părțile sale se divid și se separă până se descompun și putrezesc. Acesta este momentul celor corupți, al celor care știu să exploateze fiecare picătură de depravare morală pentru a o transforma într-o afacere profitabilă.

Acesta nu este un fenomen nou, deoarece răutatea umană nu este nouă, dacă prin răutate înțelegem în cele din urmă ignorarea legilor inexorabile ale Naturii. Conform filosofilor tradiționali, în lumea noastră obiectivă totul este supus legii cauzei și a efectului, a acțiunii și reacțiunii. Prin urmare, nu există rău care să nu aibă un

Drum cu ocolișuri, Colorado, SUA
Foto: Evan Clay, Unsplash

răspuns corespunzător, mai devreme sau mai târziu. Doar ignoranța crede în impunitate.

Elementul de noutate în cazul corupției actuale este viteza cu care se răspândește, capacitatea sa de a călători precum vorba dintr-un colț al Pământului în altul, posibilitatea imediată de a învinovați pe cei nevinovați și de a-i disculpa pe cei vinovați, puterea sa de a denunța și de a expune, dar și de a distruge iremediabil.

Acum ca și înainte, acest tip de corupție nu are o soluție simplă sau imediată.

Ce putem face?

Există soluții practice și rapide, dar acestea sunt relativ superficiale și de scurtă durată. Toate formele de corupție pot fi denunțate – urmând același ton ca și cei care le denunță – atât cele vizibile, cât și cele ascunse discret în spatele unei fațade de moralitate.

Dacă mass-media permite, pot fi făcute publice toate rețelele secundare (deși poate cele mai puternice) care se ascund în spatele corupției, ca formulă de discreditație a unora în scopul reevaluării altora.

Putem îndepărta măștile, dar problema fundamentală este să ajungem la cauza principală care ne obligă să le purtăm. Atâta timp cât nu promovăm o transformare umană autentică și trezirea activă a unei conștiințe superioare, echilibrate, corupția va persista. Sarcina este dificilă și complexă, de amploare și necesită multă răbdare, deoarece implică modelarea fiecărui individ din cadrul

Mască venețiană

Foto: Babs Gorniak, Unsplash

*Farfurie decorativă realizată în stilul Kintsugi
arta japoneză de a repara ceramica spartă cu aur
Foto: Riho Kitagawa, Unsplash*

societăților noastre, pentru a crea oameni și grupuri sănătoase, ancorate în valori morale stabile și pozitive.

Nu este vorba despre a impune pedepse sau de a dezlănțui frica: ceea ce se urmărește este să descoperim realitatea cu legile ei și să putem acționa în conformitate cu ele.

Este adevărat că ființele umane sunt imperfecte și greșesc des, dar sub imperfecțiune și eroare se află o dorință de perfecțiune și armonie. Dacă în loc să divinizăm și să propovăduim greșelile, am face loc judecății bune și bunului simț, ca norme elementare ale umanismului, ar fi mai ușor să ieșim din abisul în care ne aflăm și să întrezărim o licărire de lumină.

O astfel de sarcină cuprinde un întreg proces educațional formativ, care începe din primele zile de viață ale unui om.

Corupția ar fi atunci oprită de o barieră naturală: exemplul răspândit al celor care nici nu otrăvesc, nici nu sunt otrăviți, nici nu mituiesc, nici nu se lasă mituiți. Nu ar fi nevoie de nicio altă denunțare în afară de tăcerea dezaprobată a celor care nu participă la corupție și nicio pedeapsă nu va fi mai mare decât aceea de a nu găsi sprijin sau colaborare în acțiuni distructive.

Aceste soluții pot să nu fie o realizare pe termen scurt, dar sunt, fără îndoială, primul pas necesar pentru ca obiectivul dorit să devină într-o zi realitate. 🍀

Știință

Când educația reintegrează filosofia

Corina Munteanu

Treptele cunoașterii
Foto: Alexandre Grey, Unsplash

„Se poate afirma fără exagerare că toate problemele omului contemporan sunt legate de educație și sunt cauzate de pierderea viziunii integrale asupra existenței și a sensului profund al vieții... Este necesară o formă de educație integrală care să unească toate aspectele legate de destinul uman.”¹

Celor trei dimensiuni ale educației – „a ști”, „a face” și „a fi” – li s-a acordat aceeași importanță în perioada antichității, dar începând cu revoluția științifică din secolele XVI–XVII, „a ști” și „a face” au beneficiat de o atenție sporită în detrimentul lui „a fi”. De primele două se ocupă astăzi educația științifică și tehnică, care se concentrează asupra modului „cum?” se întâmplă lucrurile și formează capacitatea de a formula ipoteze și teorii, de a analiza date și de a utiliza tehnologii. De dimensiunea lui „a fi” se îngrijește filosofia, prin reflecția asupra întrebărilor „de ce?” și „pentru ce?”, prin practica introspecției, prin cultivarea valorilor intrinseci ale omului.

În context contemporan, consolidarea dimensiunii filosofice a educației este necesară mai mult ca oricând. Epoca actuală este caracterizată de succesiunea rapidă a inovațiilor din știință, societate și politică și de schimbarea accelerată a modelelor de viață și a normelor sociale și culturale. Simțim cu toții nevoia de a ne opri puțin și de a medita asupra unor întrebări actuale: cum ne adaptăm cât mai bine la această mare viteză de schimbare, cum ne definim identitatea în era globalismului, cum asimilăm cantitatea mare de informații, cum ar trebui să ne pregătim pentru dinamismul inteligenței artificiale?

Ceea ce reiese deocamdată ca răspuns general – indicând totodată de ce tocmai dimensiunea filosofică a educației trebuie întărită – este faptul că bogăția informațională și libertatea de a alege presupun un **discernământ** antrenat, globalizarea solicită o **conștiință** amplificată, capacitatea mare de acțiune cere o **responsabilitate** pe măsură, iar ambiguitatea inteligenței artificiale impune regăsirea **sensului** și a direcției de mers, precum și a intenției originare care a stat la baza creării sale.

Antrenarea discernământului

Știința este o forță transformatoare în sine și are caracteristici care reprezintă ele însele finalități ale educației: e independentă de superstiții, dogme sau de autoritatea neîntemeiată, e riguroasă, obiectivă și se raportează la fapte și dovezi, încurajează cooperarea globală, dincolo de granițe politice sau culturale, schimbul onest de cunoștințe și munca în colaborare, promovează discernământul și gândirea critică. Pe de altă parte, modul în care utilizăm instrumentele create de știință și tehnologie, reprezintă sarcina fiecăruia dintre noi: trebuie să învățăm să distingem binele de rău și să alegem binele; să distingem faptele de interpretări; adevărul de opinii; cunoașterea de

Lumina cunoașterii
Foto: Beth Stevenson, Unsplash

acumularea de informații; esențialul de secundar; emoția de judecată; ceea ce este corect de injust; inutilul de necesitate. Chiar dacă în ultimii ani s-au introdus în școli cursuri de educare a compasiunii și a discernământului², pentru noi, cei care ne adaptăm din mers ritmului rapid al vieții cotidiene, cel mai important este să ne ascuțim în permanență sabia aprecierii lucrurilor la adevărata lor valoare, prin aplicarea filosofiei – al cărei obiect de studiu dezvoltă în sine capacitatea de **sindereză**³ – și internalizarea culturii.

Amplificarea conștiinței

„Există și bine și rău în fiecare dintre noi, și în condiții favorabile natura bună triumfă.”⁴ Pentru a crea condiții favorabile, putem adăuga o componentă etică la educație, prin ore de filosofie predate la toate nivelurile de învățământ. Sau, să ne imaginăm cum s-ar schimba formarea viitorilor oameni de știință, a viitorilor politicieni, dacă profesorii (indiferent de materia predată) ar introduce constant, încă din ciclul primar, întrebări filosofice legate de fiecare lecție pe care o țin la clasă: *cum se schimbă felul în care privești natura când înțelegi că propriul tău corp este alcătuit din aceleași elemente ca rocile, apa și aerul? Poți asculta muzica fără să o evaluezi (bun/rău, frumos/urât)? Dacă o substanță poate fi folositoare sau distructivă în funcție de context, cine*

² <https://tribunainvatamantului.ro/educatie-socio-emotionala-o-noua-disciplina-de-invatamant/> – accesat la 12 ian 2026, ora 19.45

³ Facultate care face posibilă distingerea binelui de rău, conștiință de sine. Provine din grecescul *synteresis*, a veghea

⁴ Sri Ram, Human Regeneration

¹ Despre timp, destin și libertatea alegerii, pag 89

Biblioteca din Muzeul Palazzo Poggi, Bologna
Foto: Noua Acropolă România

poartă responsabilitatea pentru efectele ei? Desenezi ce este acolo sau ce crezi că este acolo? De ce oare lumea „ascultă” de reguli și nu se mișcă la întâmplare? Este perspectiva ta adevărul adevărat și complet sau doar un punct de vedere? Cum te simți când știi că apa pe care o bei este aceeași apă care a existat și pe vremea dinozaurilor? Ce înveți din greșelile pe care nu le poți corecta?

Reflecția provocată de acest tip de întrebări ar avea ca finalitate crearea repetată a momentelor de conștientizare, în care elevii învață să evite iluzia separării și să vadă realitatea ne-distorsionată de puncte de vedere parțiale. S-ar dezvolta astfel treptat o dispoziție interioară pentru corectitudine, bun simț, empatie, claritate, etică, respect pentru demnitatea umană și a tuturor ființelor, universalitate.

Responsabilitate⁵ mai mare

Responsabilitatea autentică este înnăscută și include anticiparea naturală a efectelor acțiunilor pe baza cunoașterii legii universale a acțiunii și reacțiunii și prevederea unui

⁵ Etimologia cuvântului „responsabilitate” provine din participiul trecut al verbului latin *respondere*, a răspunde, și sufixul – *itas*, care denotă o calitate, o stare; astfel, responsabilitate înseamnă calitatea sau datoria de a răspunde pentru acțiunile proprii și consecințele lor.

răspuns just, fără a fi guvernat de frică sau de dorință. Dar cum facem să nu ne pierdem sau să alterăm această calitate? Cum facem să nu mai folosim distructiv invențiile și descoperirile, cum facem să ne împlinim curiozitatea fără să dăm foc lumii? Evident, răspunsul la aceste întrebări nu poate veni doar din perfecționarea mijloacelor tehnice sau din acumularea suplimentară de informații, ci dintr-o clarificare a perspectivei, a modului în care cunoașterea este înțeleasă și orientată. În contextul actual, creșterea puterii de acțiune a omenirii – datorată accelerării descoperirilor științifice și evoluției inteligenței artificiale – impune mai mult ca niciodată o educație solidă pentru responsabilitate, la nivelul fiecărui individ, prin cultivarea sentimentului de reverență față de existență și de natură și a smereniei epistemice: să știi că nu le știi pe toate și să fii bucuros să înveți.

Sensul cunoașterii

Noi oamenii, trebuie să recunoaștem că nu știm nici astăzi ce sunt lucrurile în sine, nu știm ce este cu adevărat Universul. Cercetătorii concep modele matematice și încearcă să explice fenomenele conform limitelor și aproximațiilor acestora, dar mereu este nevoie de revizuirea

Luigi Galvani (1737–1798)
medic și fizician bolognez, pioner în studiul bioelectricității
Piazza Galvani, Bologna
Foto: Noua Acropolă România

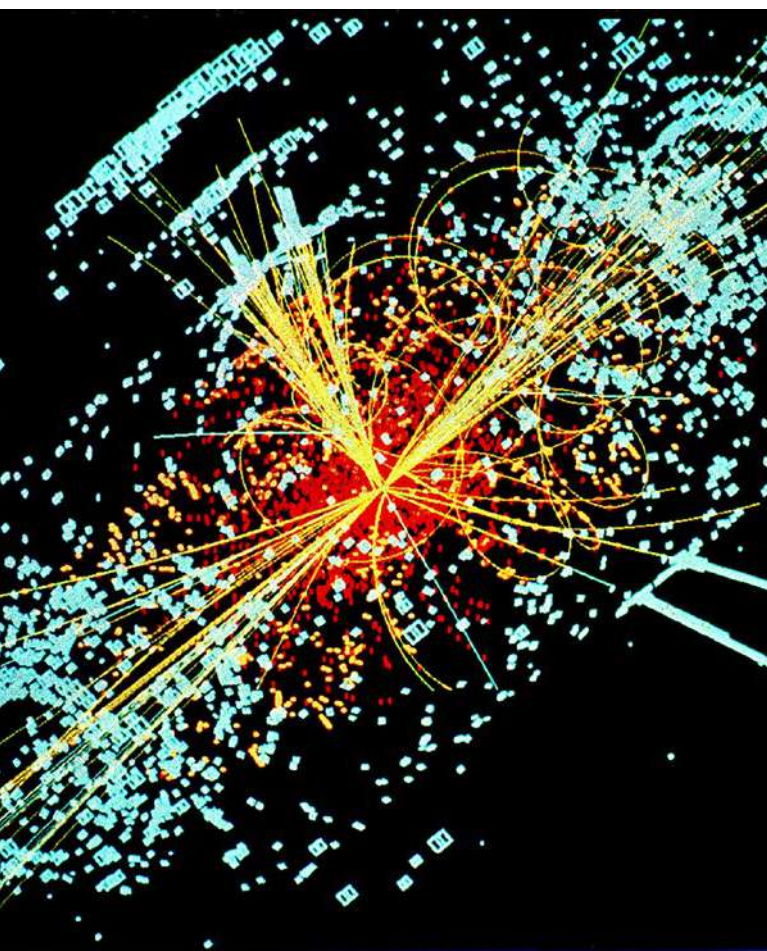

acestor modele și mai mult, de apariția unora noi. Pe măsură ce se rezolvă vechile paradoxuri și mistere, apar altele noi. Un exemplu: fizicienii ne-au oferit până în momentul de față două modele ale Universului, dar care nu pot fi ambele corecte, așa cum sunt formulate ele în prezent. Unul este relativitatea generală a lui Einstein, care se ocupă cu înțelegerea Universului la scară mare, stele, galaxii, grupuri de galaxii, iar celălalt este mecanica cuantică, care are ca subiect înțelegerea Universului la scară mică, atomi, electroni, quarci. Pe noi, această situație – două teorii, atât de solide în domeniile lor, dar incompatibile în forma lor actuală⁶ – trebuie să ne conducă către întrebări fundamentale despre natura realității, limitele cunoașterii și modul în care înțelegem lumea înconjurătoare. Care este natura adevărului? Este acesta absolut sau relativ? Putem ajunge vreodată la o înțelegere completă a realității, dacă teoriile noastre se contrazic? Cum reconciliem opusele? De ce continuăm căutările? Unde vrem să ajungem? Conflictul dintre relativitatea generală și mecanica cuantică nu este doar o problemă tehnică sau științifică, ci și o meditație asupra condiției umane, o conștientizare a poziției noastre în lumea de mijloc, între Cer și Pământ, între lumea

⁶ Deocamdată se consideră că cel puțin una (sau ambele) trebuie să fie o aproximare a unei teorii mai profunde.

Nașterea bosonului Higgs (simulare)

În urma ciocnirii a doi protoni, este produs un boson Higgs, care se dezintegrează în două jeturi de hadroni și doi electroni
Foto: Lucas Taylor / CERN, Wikimedia Commons

Galaxia Vârtelniței
galaxie spirală situată în constelația Ursa Mare
Foto: Pablo Carlos Budassi, Wikimedia Commons

materială și cea a ideilor, precum și a pericolului hybrisului⁷. „Știința fără religie este șchioapă, religia fără știință este oarbă”⁸ ne-a atras atenția Einstein, înțelegând prin religie o atitudine etică și o reflecție asupra sensului și inteligibilității, nu o dogmă.

Dacă nu uităm de destinul nostru comun atunci când creăm ceva, când descoperim sau cercetăm ceva, înseamnă că vom folosi corect realizările noastre, ca instrumente de stabilizare și de protecție a vieții, nu ca mijloace de dominare. Este nevoie să impregnăm cu înțelepciune fiecare gând al nostru și fiecare acțiune, sau altfel spus, să aducem eleganță în lumea aceasta grăbită: să includem mici pauze între trăiri și acțiuni, pauze în care să avem timp de reflecție, de alegere și de asumare morală.⁹

⁷ Depășirea măsurii proprii prin iluzia autosuficienței; eroare de raportare la real; mândrie nejustificată, supraapreciere generatoare de conflict și de cădere

⁸ Cum văd eu lumea, pag 273

Bibliografie

- [1] Einstein, Albert, *Cum văd eu lumea*, Editura Humanitas, București, 1992
- [2] Ivanovici, Ivo, *Despre timp, destin și libertatea alegerii*, Editura Noua Acropolă, București, 2017

Omul urban și Natura

Laurențiu Plăcintă

Foto: Michael Mason, Unsplash

Viața urbană

Trăind în marile orașe, avem la dispoziție nenumărate posibilități pentru împlinire și afirmare. Cariera, cultura, socializarea, dezvoltarea personală – toate ne atrag spre mediul urban. Însă oportunitățile acestea vin însoțite de un pericol subtil: pierderea orizonturilor mai ample și izolarea de lumea naturală. Pe măsură ce consecințele acțiunilor noastre ignorante ne ajung din urmă – degradarea mediului, schimbările climatice, instabilitatea economică – presiunile asupra noastră cresc. Reconectarea la Natură poate fi o soluție filosofică pentru o relaționare mai firească cu propriul sine, cu ceilalți și cu mediul înconjurător.

Paradigme mentale despre Natură

Dacă ne dorim această reapropiere, trebuie să mergem la rădăcina mentală care determină realitatea actuală. *Ce este Natura pentru mine?*

Paradigma modernă, cea mai nouă, vede Natura ca *un tărâm virgin, plin de resurse pe care omul le poate exploata*. Viziune materialistă, utilitară. Totul e justificabil în numele progresului. Înaintea ei, paradigma medievală afirma că *Pământul este creat de Dumnezeu pentru om*, pentru a-l folosi în totalitate. Aceeași justificare universală pentru acțiunile omului, doar rațiuni inversate – nu utilitate materială, ci religioasă.

Există însă o a treia paradigmă, de fapt cea mai veche, pe care începem să o reexplorăm acum. Majoritatea popoarelor antice – indieni, egipteni, celți, greci, romani, amerindieni – au conceput *lumea ca pe un spațiu viu, ca pe o ființă vie deosebit de complexă*. La viața acestui organism participă toate lucrurile: galaxii, stele, planete, oameni, animale, plante, până la cel mai mărunț microb și dincolo de el, până la atom.

Anticii vorbeau despre *Macrobios* – Marea Viață, atotcuprinzătoare. Individual, fiecare formă de viață este un *Microbios* – o Mică Viață. Pământul este un microbios, omul este un microbios, microbul este un microbios. Toate formele de viață contribuie la Viața Universală, interacționează și sunt complet dependente de direcția în care aceasta evoluează.

Să considerăm relația dintre individul uman și planetă. Comparând durata de viață a Pământului (circa 12 miliarde de ani în total) cu viața umană de 80 de ani, relativ la Pământ viața noastră ar fi asemenea unei ființe care trăiește aproximativ 30–40 de secunde. Suntem un microbios în raport cu planeta. Dar, în același timp, suntem un macrobios pentru elementele care ne compun. Trece un minut și mor 90 de milioane de celule individuale, în timp ce altele se nasc. Pentru o celulă sau o bacterie, corpul nostru nu poate părea altfel decât etern.

Să ne imaginăm cum ar fi dacă o bacterie din sistemul nostru digestiv ar ieși să declare că nu există nicio dovadă că acest corp în care locuiește este viu. Văzându-se izolată de context, n-ar avea motiv să considere că activitățile sale susțin tocmai viața pe care o neagă. Totul ține de perspectivă. Poate mica noastră bacterie s-ar întreba și dacă există o voință a corpului care-i proiectează un sens al vieții – o întrebare aparent fără răspuns pentru ea, o certitudine pentru noi.

Lecțiile Naturii

Ecologia modernă ne oferă lecții proaspete, care par să susțină paradigma anticilor.

Caracterul finit al Pământului. Mediul planetar este vast și ofertant, dar resursele au o limită. Un cadru bazat pe 9 puncte descrie limitele de influență asupra ecosistemului, dincolo de care fenomene impredictibile, cu impact catastrofal, vor deveni realitate. În prezent, 6 din cele 9 limite au fost depășite.

Cooperare versus competiție. Deși pare contraintuitiv, cercetările arată că în lumea naturală nu competiția primează, ci colaborarea. Ciupercile micorizice se înfășoară în jurul rădăcinilor, ajutând plantele să primească fosfor, iar ele primesc carbon la schimb. Miceliile se răspândesc la planta vecină, la arbust, până când întregul ecosistem al pădurii este interconectat. Atâta timp cât sistemul natural se află într-un echilibru dinamic, nivelul de cooperare este mare, iar competiția foarte mică.

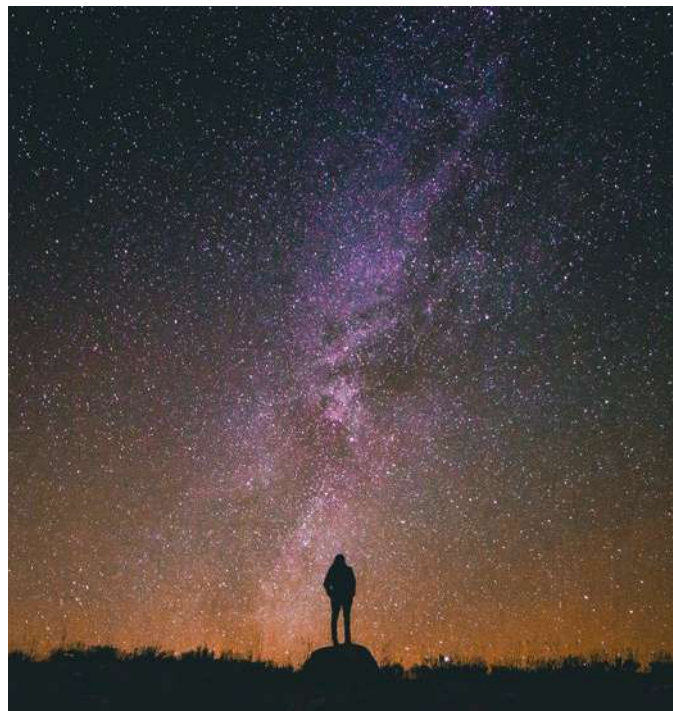

Foto: Greg Rakozy, Unsplash

Unitate versus individualism. Există o tendință generală a lumii naturale de a evolua spre sisteme care dăinuie. Dincolo de comunitățile naturale, există o predispoziție a vietăților de a se coagula prin cooperare în vederea unei structuri stabile. În Natură nu vedem ființe singuratice sau atitudini separatiste. Direcția este întotdeauna spre unificare. Luat individual, orice arbore este trecător și vulnerabil; privită în întregime ea, pădurea este perenă, rezistentă, iar în lipsa activităților distructive ale omului, efectiv nemuritoare.

Pentru o relație mai bună cu Natura

Să învățăm să privim Natura cu ochi de explorator: să urmărim creșterea arborilor, cum își croiește râul drumul, ce se întâmplă la răsărit și la apus.

Să conștientizăm că Natura ne depășește și ne cuprinde. De la mediul imediat la țară, continent, planetă, sistem solar și galaxie, suntem integrați într-o totalitate universală, care va dăinui și după ce noi nu vom mai fi.

Să privim Natura ca pe o maestră. Putem afirma că facem parte din Natură doar atunci când învățăturile culese din ea devin un mod de viață. Dacă vom cultiva viața și inteligența, dacă vom colabora mai mult și vom intra în competiție mai puțin, dacă vom acorda mai multă importanță unității decât individualismului, vom deveni una cu Natura. ♡

Bibliografie

- [1] Janine M. Benyus, *Biomimicry*, Harper Perennial, 2002
- [2] *Earth Beyond six of nine planetary boundaries*, Science Advances, 2023

Mituri și simboluri

Arhetipurile Dionisiace

Dan Andrei Carp

Zeul Hermes
Bust de marmură, epoca Augustană
Muzeul Național de Arheologie din Atena
Foto: Lucrezia de Argo, Unsplash

Dionysos este, poate, printre cei mai puțin înțeleși zei din mitologia greacă, însă fascinant prin complexitatea simbolisticii sale. În primul rând el este asociat cu vinul și, prin extensie, cu vegetația, fertilitatea și extazul. În ipostaza sa de Dionysos Bacchus, este un zeu agricol, care patronează atât aspectele naturii umane cât și ciclurile sale de viață și de moarte. Vița de vie și iedera, ambele plante agățătoare, subliniază acest aspect dual al existenței. Iedera, ca și alte plante asociate cu zeul, precum conul de pin, întregeste această semnificație prin caracterul ei peren.

În calitate de semi-zeu se apropie de oameni, întrucât el a experimentat moartea și a renăscut. Din acest motiv, însoțește ființele umane de-a lungul diferitelor etape ale vieții și renașterii. În el sunt unite contrariile celei mai mari apropieri și a celei mai mari distanțe, în același timp. Este venerat și ca zeu al suferinței și al morții, dar și al extazului spiritual și al iubirii pasionale, ceea ce îl face să fie iubit și temut, simultan.

Centrală este și tema inițierii, a transformării pe care Dionysos o determină în cei care îl urmează. Aceasta se află mereu la granița dintre ceea ce este acceptabil și posibil, încălcând tipicul vieții cotidiene. Orice inițiere presupune depășirea unor limite, trecerea dincolo de capătul normalității și accesarea unui alt plan al realității. Iar modul în care fiecare se întoarce de acolo depinde de mulți factori. De aici pot reieși acte reprobabile sau o înălțare spirituală, dar oricum o transformare.

Copilul Divin

Conform mitului, Dionysos este fiul lui Zeus și al muritoarei Semele, fiica regelui Cadmos din Teba. În timp ce era însărcinată, mama sa a fost păcălită de Hera să îi ceară lui Zeus să i se arate așa cum este el în realitate. Obligat fiind de un legământ, Zeul Tată s-a învoit, însă biata Semele nu a putut îndura apariția divină a acestuia și a pierit mistuită de flăcări. Hermes însă a salvat pruncul și l-a cusut în coapsa lui Zeus, de unde l-a ajutat să se nască după trei luni. Din acest motiv, Dionysos mai este cunoscut și sub numele de „cel născut de două ori”.

Acest aspect are un simbolism legat de inițiere, unde cunoașterea, sau realizarea, vin după ce „sinele limitat” moare și discipolul este renăscut în noua sa viață. Dionysos moare în materie, în mama sa muritoare, și renaște apoi în planul superior al zeului.

Copilul este un simbol pentru potențial, pentru viitor.

Este forța creatoare și reînnoirea. Din perspectivă evolutivă, îl putem conecta cu destinul, cu începutul drumului spiritual și nu în ultimul rând, cu idealismul care ne permite să facem această călătorie.

Foto: Wikimedia Commons

Bacchus — Caravaggio (1571–1610)
Galeria Uffizi, Florența
Foto: Wikimedia Commons

Eternul Adolescent

În mitul dionisiac este foarte pregnant conflictul dintre Dionysos și Hera. Hera, zeiță cu un puternic filon tradițional, protectoarea ordinii și garanta promisiunilor date, se poziționează la polul opus față de fiul lui Zeus, care aduce haos, schimbare și transformare. Ambele sunt trăsături ale vieții și ambele sunt necesare. Acest conflict se poartă în fiecare dintre noi și chiar în Natura însăși, unde tensiunea dintre ceea ce este și ceea ce poate fi asigură coloana vertebrală a echilibrului evolutiv.

Prin acțiunea sa, Dionysos nu influențează doar societăți – în mit fiind prezentat ca zeu civilizator, care educă, oferă legi, înalță cetăți și schimbă regi – ci și suflete individuale. Vinul, dansul și transa care însoțesc serbările zeului preschimbă sufletele individuale ale celor care iau parte la ele. Însă această transformare nu este mereu una pozitivă, depinzând de ceea ce este în interiorul fiecăruia și de ghidajul pe care îl are în călătoria interioară.

Adolescentul este cel care inițiază schimbarea – în plan biologic, dar mai ales în plan ideatic. El vede potențialul lumii, crede în capacitatea ei de regenerare și se opune normelor învechite.

Zeul Bacchus
Statuie de marmură, sec II d.Hr.
Muzeul Arheologic Național din Napoli, Italia
Foto: Alexandra Stancu, Noua Acropolă

Fiul

Faptul că Dionysos și-a pierdut mama înainte de naștere, iar apoi a avut parte de o copilărie haotică, trecând prin mâna mai multor doici și mame adoptive, îl face să fie mereu în căutarea ei. Acest demers merge chiar până în punctul în care el coboară în Hades cu intenția de a o salva de acolo și de a o aduce în Olimp, oferindu-i nemurirea. Această căutare pare imposibilă. Este căutarea perfecțiunii, a idealului de neatins, care este mereu dincolo de capacitatea noastră de a-l ajunge. De asemenea, este o căutare constantă și care marchează complet viața celui care o întreprinde.

Semele, numele mamei sale, este în general asociat cu Pământul, cu Zeița Mamă sau cu Zeița Pământului, având o proveniență traco-frigiană. Numele pe care Dionysos i-l dă atunci când o salvează din Hades este *Tione*. Acesta are semnificația de „*pasiune*”, de „*a fi în extaz*”, ceea ce o leagă de ritualul specific fiului său, de posibilitatea de a transcende teluricul și dimensiunea fizică pentru a se înălța – prin dans, muzică, sacrificiu și „vin” – dincolo de aceasta, spre Divin.

Faptul că fiul este cel care săvârșește atât coborârea în Hades și „renașterea”, atât a sa cât și a mamei sale,

încununează lunga sa călătorie unind cele două aspecte – Cerul și Pământul, chiar prin ființa care i-a dat naștere. Găsirea ei poate fi interpretată ca unirea cu propria anima, întregirea ființei și a capacității creative.

Iubitul

Dionysos, în primă etapă, seduce și abandonează mai multe femei. Caracterul său schimbător, rătăcitor, care îl poartă din Europa până în India și înapoi, îl încadrează mai degrabă în tiparul unui iubit de moment, care dispare la fel de repede precum a apărut.

Dar lipsa figurii materne marchează definitiv relația sa cu femininul, deoarece, atunci când o găsește pe Ariadna, se produce o schimbare radicală. Îndrăgostit de aceasta, el îi oferă o coroană, făcând-o „regină” sa. Apoi se căsătorește cu ea și nu o mai abandonează nici după moarte, lucru care reflectă tocmai depășirea incapacității de fidelitate și angajament. Este depășirea imaturității și încununarea destinului său. Tot acest act îl aduce și în aliniament cu Hera, onorându-și cuvântul dat.

Ariadna mai este numită și „Doamna Labirintului”, iar asocierea ei cu acest simbol trimite la ideea de călătorie către sine, de descoperire a propriilor limitări și resurse, de auto-cunoaștere. Legătura dintre cei doi devine eternă prin actul de sacrificiu al lui Dionysos și îi transformă în egală măsură pe ambii îndrăgostiți.

Bacchus și Ariadne — Titian (1490–1576)
Galeria Națională din Londra
Foto: Wikimedia Commons

Șamanul, Mijlocitor între Lumi

Există o puternică corelare între Dionysos și imaginea șamanului, cel care trăiește la granița dintre lumi, care vede în ambele și poate conecta ceea ce este vizibil cu ceea ce este invizibil.

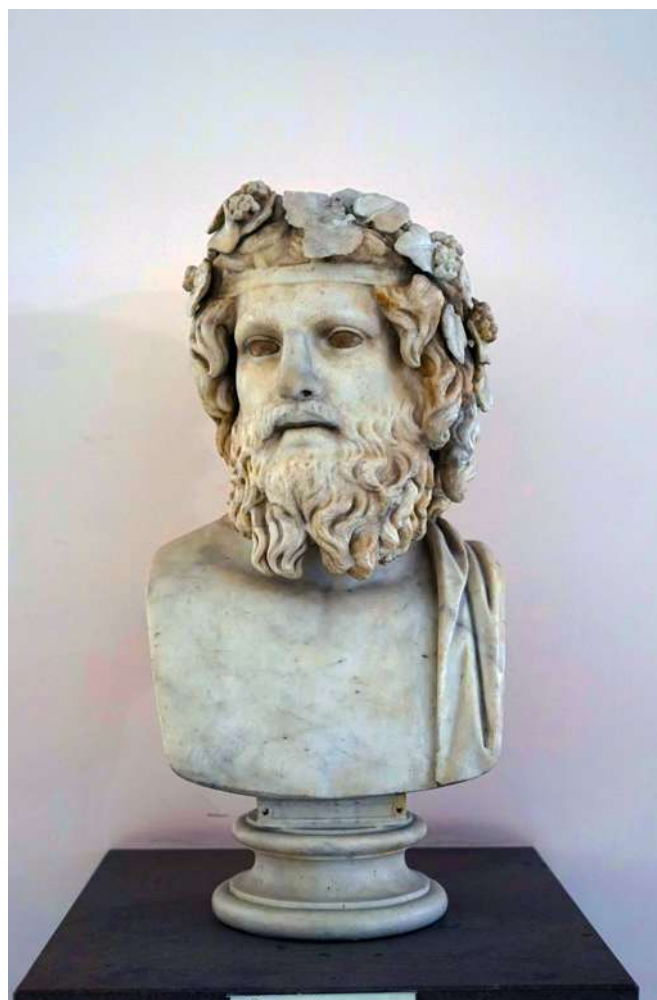
Vinul este un simbol pentru desprinderea de rigoarea minții conștiente, de auto-cenzura individuală care ține ascuns și mut inconștientul și realitatea interioară. Transa mistică, de asemenea, deschide orizontul către lumea de dincolo de materie, permițând omului o conexiune scurtă, dar cu un imens potențial transformator cu propria esență. Un moment de extaz spiritual și de entuziasm trăit odată, poate deveni un reper pentru întreaga existență ulterioară, asemeni unui far călăuzitor.

În mitul lui Dionysos un lucru care frapează este violența și nebunia. Aceste două forțe par înscrise sub destinul zeului, indisolubil legate de el. Este important de stabilit faptul că mitul este, prin însăși esența sa, o metaforă. La fel cum Ares nu este, de fapt, un zeu lipsit de discernământ și însetat de distrugere, ci un simbol al luptei interioare pe care fiecare dintre noi o ducem, la fel și Dionysos trebuie văzut dincolo de imaginea sa de suprafață.

Prin ritul dionisiac, ceea ce se obține este transcendența dincolo de cotidian, de limitele anterioare. Este o formă de inițiere în care ceea ce este vechi trebuie să moară pentru a face loc noului. Forța înfocată, devine astfel un simbol

Dionysos într-o corabie înconjurat de delfini
Kylix, cca 530 î.Hr., Colecțiile de Stat de Antichități din München
Foto: Wikimedia Commons

Zeul Dionysos
Bust de marmură, sec II d.Hr., copie după un original elenistic
Muzeul Arheologic Național din Napoli, Italia
Foto: Alexandra Stancu, Noua Acropolă

pentru această transformare și remarcăm faptul că ea este implacabilă, că nimeni nu poate sta în calea Zeului. Tot Universul este angajat pe drumul evoluției, al schimbării, de la cea mai mică până la cea mai mare parte a sa.

Mitul lui Dionysos ne invită să luăm parte la această transformare. Dacă alegem să îi dăm curs, trebuie să o facem lăsându-ne ghidați de inspirația divină, de Bine și de Virtute. Să pășim cu luare aminte pe acest teren necunoscut, căci ușor putem cădea în haos, în exces și să ne pierdem de realitate.

Zeul ne cheamă către a trăi plener, îmbrățișând viața în tot peisajul ei cromatic. Să lăsăm în urmă mediocritatea, apatia, automatismul și împietrirea, să pășim curajoși în afara cetății și să privim spre cer. De acolo, inspirați, să reluăm, cu entuziasm înnoit, dansul în hora lui Dionysos. 🍷

Bibliografie

- [1] Robert Graves - *Miturile Greciei Antice*
- [2] *Dieux intérieurs, Comment identifier votre archétype personnel* - Laura Winckler - Nouvelle Acropole France
- [3] https://www.elpedia.gr/en/thyone-the-transformation-of-semele-in-mythology/#The_Transformation_into_Thyoni - 15 septembrie, 2025

A boy with a yellow scarf and a fox are sitting on a grassy hill, looking out at a sunset. The sky is filled with orange and yellow clouds, and the sun is a bright orange circle on the horizon. The boy is sitting on a rock, and the fox is sitting next to him.

Antoine de Saint-Exupéry

o viață curajoasă, exprimată în acțiuni și scrieri

Alina-Mihaela Ștefan

Micul Prinț și Vulpea
Foto: Professional Designers, Pixabay

Cel care a oferit lumii „Micul Prinț” poate fi el însuși eroul principal al unui roman sau film: Antoine de Saint-Exupéry a trăit cutezător, cu compasiune și forță timp de 44 de ani (29 iunie 1900–31 iulie 1944). Nu i-a fost frică să treacă peste refuzuri și conflicte. Nu a renunțat la exprimarea prin scris, deși își punea o întrebare grea: „*ce devine cartea mea la cel ce o citește?*” Putem surprinde felul său special de a trăi în rândurile care i-au anunțat moartea: „*Pierdem prin el nu numai pe camaradul cel mai scump, ci pe cel care pentru noi toți a fost un mare, un înălțător exemplu de credință. (...) a venit să împartă cu noi riscurile, nu pentru a adăuga o glorie deșartă unei cariere magnific împlinite, ci pentru că simțea nevoia să acționeze în acest fel. Saint-Exupéry face parte dintre acei oameni care sunt mari pentru că știu să se respecte pe ei înșiși.*”⁽¹⁾

Născut în Lyon, Franța, într-o familie cu rădăcini aristocrate, copilăria și adolescența i-au fost marcate de două pierderi. Când Antoine avea 4 ani, tatăl său, de la care se spune că a moștenit temperamentul plin de elan și stoicismul, a murit. La 17 ani, a stat alături de fratele său îndrăgit, François, când acesta își dădea ultima suflare la doar 15 ani. Starea momentului, surprinsă în jurnalul personal, o va reda în scrierea sa cea mai celebră. Mama sa, o pictoriță talentată, nu s-a recăsătorit după moartea soțului și i-a crescut pe cei 5 copii ai lor cu sprijinul familiei. La începutul Primul Război Mondial, cu diploma sa de infirmieră, preia conducerea ambulanței din oraș și este alături de cei suferinzi. Mama și fiul au avut o relație apropiată: Antoine oriunde se afla în lume îi trimitea scrisori, împărțându-i din experiențele și căutările sale interioare.

Saint-Exupéry a fost neobosit și perseverent în a-și găsi un loc în lume. A încercat, pe rând: școala navală, arhitectura, contabilitatea, meseria de reprezentant comercial. Ce i s-a potrivit a fost zborul: cu ocazia stagiului militar, a intrat în atelierul de reparații avioane, apoi a avansat pas cu pas până a devenit sublocotenent aviator, obținând și brevet de pilot civil. Indiferent de experiențele prin care trecea, a avut grijă de dezvoltarea sa: „*Fac în fiecare seară bilanțul zilei; dacă ziua a fost stearpă ca educație personală sunt supărat pe cei ce m-au făcut să o pierd și în care credeam.*”

Eforturile i-au fost încununate la 26 de ani: nuvela sa scurtă, „Aviatorul” are un debut strălucitor în Franța și este acceptat curier poștal la Societatea de aviație, pe rutele noi de zbor Toulouse – Casablanca, ulterior Dakar. Prietenii l-au întrebat de ce nu rămâne doar scriitor, iar acesta a răspuns cu convingere: „*Înainte de a scrie trebuie să trăiești... Scrisul este o consecință.*”⁽¹⁾ Astfel, cele două domenii – scrisul și zburatul – aveau să rămână interconectate și mereu vii în viața sa. Se spune că ziua pilota, iar noaptea scria. A avut mereu cu el un cufăr sau un geamantan, locul în care își punea toate notițele, toate manuscrisele. La finalul vieții, prin testament, acesta a fost oferit unei prietene dragi care s-a ocupat să iasă la lumină ultima operă a lui Antoine de Saint-Exupéry.

Antoine de Saint-Exupéry
la bordul avionului său Caudron C.630 Simoun
Foto: thisdayinaviation.com

De asemenea, a avut și o latură de inginer. Nesurprinzător, având în vedere că omul curios nu își impune limite: a depus 11 patente în Franța și unul în SUA, unele folosite și astăzi în aviație. S-ar părea că a avut această înclinație de când era copil: la 8 ani ar fi desenat planurile pentru o bicicletă zburătoare, alimentată de un motor.⁽²⁾ A realizat și o activitate de diplomație cât a condus un aerodrom în Maroc, între coloniști și triburi, pentru a asigura piloților locuri liniștite de popas și a realiza operațiuni de salvare când avioanele se prăbușeau. O perioadă a fost și reporter pentru diverse gazete și ziare – de exemplu, a relatat din experiențele sale în Uniunea Sovietică și în Spania, din timpul războiului civil.

A locuit și în Argentina, pentru a explora posibilitățile unor noi linii aeriene de poștă care să unească Europa de America de Sud și a asistat la începerea zborurilor de noapte. De pe continentul latin se întoarce cu soția sa, Consuelo. Vor avea o relație tumultuoasă, dar cu sprijin reciproc: el scria mamei sale să o primească pe soția lui ca pe o fiică, în cazul în care va fi nevoită să se retragă la ea din calea ocupației naziste. Ea i-a fost alături inclusiv când el se dedica exclusiv scrierii „Micului Prinț”. Unii spun că Trandafirul din poveste are la bază aspecte din personalitatea soției sale.

A trăit multe accidente: a aterizat forțat între Vietnam și Cambodgia, rănindu-se grav la picior. Anul următor a încercat să bată recordul de zbor între Franța și Vietnam, dar a căzut în deșert; a mers patru – cinci zile printre dune, fără apă. A fost salvat de o caravană sau, după alți biografi, de un beduin care i-a aplicat un tratament tradițional de rehidratare pentru a-l salva. Cel mai grav accident l-a avut la 38 de ani: este scos în comă de sub rămășițele avionului cu șapte fracturi de craniu și o fractură a brațului stâng și a claviculei. Trece prin multiple operații la New York pentru a scăpa de amputarea brațului. Va rămâne cu umărul anchilozat.

Micul Prinț, sculptură
Ville Albertine, New York
Foto: Alequihdez, Wikimedia Commons

Între 1928 și 1939 publică „Curierul de Sud”, „Zbor de noapte” și „Terre des Hommes” („Pământul oamenilor”). Ultima, spre surprinderea lui Antoine și a editorului său, îi extinde succesul dincolo de Franța: apărută în S.U.A. ca „Wind, Sand and Stars” („Vânt, Nisip și Stele”), a devenit „best-seller”, iar el o vedetă. Cartea este tradusă în multe limbi; astfel, intenția scriitorului-pilot de a transmite că suntem „cu toții locuitorii aceleiași planete, călători pe aceleași corabie”, a găsit ecou în sufletele oamenilor. De acum, nu mai e nevoie să își facă griji financiare.

Însă, începe Al Doilea Război Mondial (1939). Pentru Antoine a fost normal să acționeze cu compasiune și curaj, să își asume un rol activ. Deși avea resursele materiale și relaționale de a duce o viață bună în afara conflictului european, el a insistat să lupte în linia întâi. Prietenii și conducătorii din armată i-au oferit diverse posturi departe de front, însă le-a refuzat vehement: „Am multe de spus despre evenimentele în curs. Dar le pot spune numai în calitate de combatant, nu de turist.... Tot ce-mi este mai drag îmi este amenințat... Nu pot să nu particip.” După multe insistențe, a fost încadrat în grupul de recunoaștere aviatc. ⁽³⁾

După ocuparea Franței, este nevoit să se refugieze în SUA. Aici își continuă eforturile proprii pentru apărarea libertății și oprirea ororilor extremismului: susține conferințe, publică articole, trimite scrisori către Statul Major. Dincolo de un spațiu geografic sau altul, de o ideologie sau alta, Antoine suferea pentru cruzimile care se întâmplau: „Ceea ce mă îngrozește mai mult decât războiul este soarta lumii de mâine. Trec peste satele distruse, familiile împrăștiate, moartea, dar nu aș vrea să fie atinsă comunitatea spirituală.”

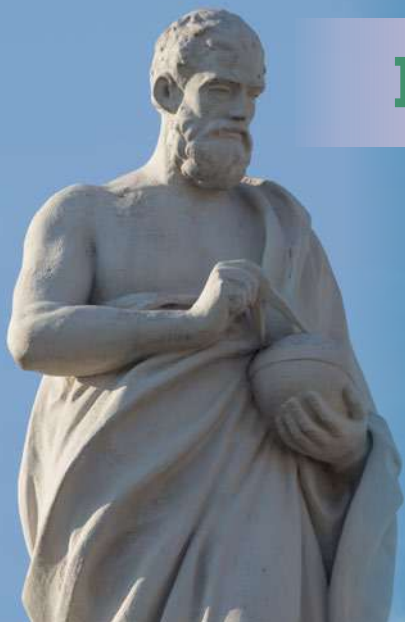
În perioada de refugiu, cultivă un interval de timp de intensă creație. Reia scrierea romanului „Citadela”, publicată post-mortem după revizuirea a peste 985 de pagini dactilografiate, comparate cu notițele din cușorul său. ⁽¹⁾ În 1942 scrie și publică „Pilot de război”, considerat un răspuns al democrației la ce se întâmpla în totalitarism, iar în 1943, publică „Scrisoare către un ostatic”, apoi „Micul Prinț” – o scriere care a impresionat atât de mult, încât a fost tradusă în 645 de limbi și dialecte ⁽⁴⁾; o dovadă cum, chiar și din cele mai întunecate și dificile perioade, dacă există dedicare și bune intenții, pot ieși la lumină perle pentru umanitate.

Pe când „Micul Prinț” apărea în vitrinele new yorkeze, autorul se întorcea pe front, primit de armata americană în operațiunile cu Aliații, în Algeria. Inițial este trecut în rezervă din cauza brațului pe care nu îl putea folosi și depășirii vârstei la care se accepta pilotarea avioanelor de luptă. Însă, precum principele îndrăgit din opera sa, nu renunță până nu primește un răspuns satisfăcător: a urmărit un colonel prin multe locuri până „i-a smuls” autorizația excepțională de a i se oferi misiuni de zbor. În limită de cinci, dar în stilul caracteristic, a făcut mai multe. Inclusiv, ultimul său zbor, cel în care a dispărut în 1944.

Antoine de Saint-Exupéry a zburat și la propriu și la figurat. De pe aripile imaginației și ale construcțiilor abstracte ne-a adus în concret opere literare cu idei înalte și trăiri valoroase. Iar viața lui ne poate oferi un imbold pentru a alege mai bine și mai conștient cum ne direcționăm pașii în viață, curajul de a nu rămâne indiferenți la suferințele celor din jurul nostru și de a acționa cu încredere, lăsând confortul deoparte. Rămân două întrebări deschise pentru tine, cititorule: cum te-a inspirat viața acestui om? Și cum poți transpune această inspirație în propria ta viață, chiar începând de acum? 🍷

Bibliografie

- [1] Saint-Exupéry, Antoine de, *Gânduri*, Editura Albatros, București, 1985
- [2] <https://www.irt-saintexupery.com/our-dna/>, accesat luni, 29 septembrie 2025, ora 21:17
- [3] Radu Popa, Dumitru, *Aventura conștiinței*, Editura Albatros, București, 1980
- [4] <https://petit-prince-collection.com/lang/collection.php?lang=en>, accesat pe 1 octombrie 2025, ora 16:57

Din înțelepciunea atemporală

Empedocle

Corina Munteanu

Empedocle — Friedrich Beer
Foto: Wikimedia Commons

Empedocle a fost un filosof grec presocratic (490–430 î.Hr.), originar din Agrigento (o colonie greacă siciliană) și descendent al unei familii nobile și influente. Era considerat atât politician înțelept, cât și om cu preocupări spirituale. A participat activ la viața cetății, opunându-se tiraniei și promovând democrația. Era cunoscut pentru modul său de viață auster și refuzul luxului. Tradiția îi atribuie acte de vindecare și intervenții publice pentru binele comunității, fiind considerat fondatorul științei medicinei în Italia. Unii îl considerau magician, fapt pe care el nu îl nega complet. Avea reputația de a fi carismatic, fiind o apariție solemnă și purtând o vestimentație neobișnuită. Aristotel îl numește descoperitorul retoricii.

Ca gânditor, Empedocle combină observația naturală cu explicațiile raționale. Pentru el toate lucrurile din Univers sunt însuflețite, iar materia și energia se întrețin reciproc. Elimină din explicațiile despre lume intervenția zeilor tradiționali și studiază apariția plantelor, a animalelor și a omului.

Doctrina sa centrală este teoria celor patru „rădăcini” sau elemente: foc, aer, apă și pământ. Acestea sunt substanțe primordiale imuabile, eterne, necreate și indestructibile și stau la baza tuturor lucrurilor. Forțele ce le pun în mișcare sunt iubirea/prietenia (*philotes*) și ura/cearta (*neikos*), două principii cosmice sub influența cărora evoluează ciclic Universul. Iubirea produce unirea elementelor, creând ordine și forme, iar ura le separă și creează din unitate multiplicitate. Cele două puteri acționează sub influența unui principiu superior, numit necesitate (*ananke*).

Empedocle pune în centrul preocupărilor sale mistice sufletul omului și destinul lui, corpul fiind pentru el doar „pământ ce înconjoară pe om”. Diogene Laertios amintește credința lui Empedocle în transmigrația sufletelor. El afirmă că până ce sunt conduse înapoi, pentru a se uni prin iubire cu Divinitatea, sufletele trec prin mai multe întrupări, pentru a se purifica.

Iată câteva citate rămase din poemele sale *Despre natură* și *Purificări* (care au câte cinci mii de versuri fiecare)

„Nimic nu ia naștere din ceea ce nu este, și nimic nu pierе.”

„Prin Pământ vedem Pământul, prin Apă Apa, prin Aer Aerul strălucitor, prin Foc Focul mistuitor.” (noi percepem fiecare element din lume cu elementul înrudit din noi, iar reprezentarea este cu atât mai corectă, cu cât avem din toate elementele, într-un amestec cât mai echilibrat).

„Căci toți oamenii au în jurul lor o parte din gândirea divină.”

„De multe ori am fost deja băiat și fată, tufă și pasăre, și pește mut în valuri.”

„În felurite chipuri se schimbă neconținut formele muritorilor.”

„Sub al iubirii imbold se unesc uneori într-un loc toate / Alteori se despart mîinate de dușmănia Certei / Iar lucrurile se schimbă neconținut și nu încetează niciodată”

„Vă salut! Căci vin printre voi nu ca om muritor, ci ca Zeu ce e ferit de moarte...”

Bibliografie

[1] Diogene Laertios — *Despre viețile și doctrinele filosofilor*, Ed. Polirom, Iași, 1997.

Foto: Maarten van den Heuvel, Unsplash

MAI PUȚINĂ RISIPĂ ALIMENTARĂ, MAI MULTĂ RESPONSABILITATE

Alexandra Stancu

Trăim într-o lume în care în unele părți ale planetei alimentele sunt aruncate la scară largă, în timp ce în alte părți, peste 700 de milioane de oameni suferă de foame. Conform raportului Food Waste index 2024¹, risipa alimentară la nivel global însumează anual 132 kg de persoană și generează aproximativ 8-10% din emisiile globale de gaze cu efect de seră. Această risipă folosește aproape 30% din terenurile agricole ale lumii, obținute prin transformarea ecosistemelor naturale și implicit prin pierderea unor habitate esențiale.

Sir David Attenborough ne oferă o imagine sugestivă : „o suprafață egală cu aceea a Americii de Nord, a Americii de Sud și a Australiei la un loc, aproape 5 miliarde de hectare” este folosită pentru fabricarea alimentelor. Mai mult, „aproximativ 4 din cele 5 miliarde de hectare sunt folosite pentru producția de carne și lactate”. Acesta este prețul plătit pentru a susține o populație în creștere.

Dar se justifică oare risipa și excesul?

Risipa alimentară este rezultatul societății noastre de consum și în mare parte este o problemă urbană. Distanța

tot mai mare dintre locul de producție și cel de consum generează lanțuri lungi de aprovizionare, care fac ca risipa să fie mult mai greu de controlat. Ne-am îndepărtat de Natură și de un mod sustenabil de a ne procura hrana: creștem animale în ferme industriale, hrănite cu furaje din alte zone ale lumii, cumpărăm mai mult decât avem nevoie și consumăm multe produse procesate și excesiv ambalate. La toate acestea se adaugă monoculturile intensive și transportul pe distanțe lungi care afectează solul, biodiversitatea și clima, și generează probleme ecologice și etice.

Încercând să-mi imaginez cât ar ocupa cele peste 130 de kg de risipă doar din gospodăria mea, adăugând apoi cantităților vecinilor, apoi ale întregului oraș, se conturează un munte imens de hrană aruncată, în timp ce resursele planetei se epuizează. Problema nu este doar deșeurile în sine, care ar putea fi valorificate prin compost. Dacă aruncăm o banană la gunoi, nu irosim doar fructul, ci și resursele necesare pentru a-l aduce pe masa noastră. De exemplu, o banană produsă în Ecuador (cel mai mare exportator mondial), este transportată necoaptă mai bine de o lună cu vaporul până în portul de destinație, de unde este adusă în depozite speciale pentru procesul de maturare prin

¹ <https://wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/45230>

² O viață pe planeta noastră - Sir David Attenborough, editura Publica, București, 2020

Foto: Khalil Radi, Unsplash

„Cine gândește puțin, se înșală mult.”
Leonardo da Vinci

gazare cu etilenă, și transportată din nou până în supermarketuri. Toate acestea implică consum de energie, apă, combustibil, pesticide și muncă.

Este nevoie de o schimbare la nivel colectiv și individual. La nivel colectiv, raportul arată că atunci când există voință, progresul este posibil: în ultimii ani, Japonia a redus risipa alimentară cu peste 30%, iar Marea Britanie cu 10%. Totuși, în majoritatea țărilor nivelul de risipă continuă să crească de la an la an. Fără politici publice clare și fără modificarea comportamentului de consum, tendința nu se va opri.

La nivel individual, putem să fim mai cumpătați: să cumpărăm doar cât avem nevoie, să planificăm mesele, să gătim doar cât vom consuma și să facem alegeri mai sustenabile. Un alt mod simplu, dar eficient, de a irosi mai puțin, este să adoptăm o atitudine mai conștientă față de modul în care ne hrănim. Să ne gândim la drumul parcurs de alimente până în farfurie, să mâncăm mai încet și cu recunoștință, nu mecanic sau impulsiv. Această prezență ne învață să fim mai responsabili, să ne gândim la fiecare alegere pe care o facem și să acționăm astfel încât resursele plantelor și viața animalelor, să nu fie irosite în zadar.

Încotro se îndreaptă lumea noastră? Către propriul ei destin, iar noi, oamenii, nu suntem străini de el. A venit vremea să ne punem o nouă întrebare: sunt eu capabil să particip activ la momentul meu istoric? A răspunde afirmativ la această întrebare înseamnă a mobiliza capacitatea necesară înfăptuirii. Acum este momentul³.

3 <https://noua-acropola.ro/incotro-se-indreapta-lumea-noastra>

Foto: Markus Spiske, Unsplash

Bibliografie

- [1] Attenborough, Sir David, *O viață pe planeta noastră*, editura Publică, București, 2020
- [2] <https://wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/45230> - accesat în octombrie 2025
- [3] <https://noua-acropola.ro/incotro-se-indreapta-lumea-noastra> - accesat în noiembrie 2025

De pe băncile școlii de filosofie Noua Acropolă

„Dacă filosofia este dragoste de înțelepciune, dacă este căutarea acelei cunoașteri care poate răspunde marilor întrebări ale existenței, atunci un filosof se cuvine să fie optimist, căci orice cercetare sinceră duce la descoperire. Dar trebuie să fie o căutare adevărată, eficientă și autentică; nu doar o atitudine investigativă, ci o adevărată pasiune pentru a descoperi; o nevoie și o dorință reală a sufletului care vrea să afle și o face bazându-se pe ceea ce știe deja.”

Delia Steinberg Guzmán – „Optimismul și filosofia”

Despre privilegiul de a avea un profesor de filosofie

Silvia Suciu, NA Constanța

Foto: Daniel Calabrese, Pixabay

Profesorul meu a avut cu siguranță o serie proprie de profesori înainte de a-l întâlni eu în Noua Acropolă. Cum am ajuns să îl cunosc e simplu: am decis să devin cursant, acordându-mi o nouă șansă de a descoperi filosofia.

Mă mai întâlnisem cu ea cu ani în urmă, în manualul de clasa a XII-a; ulterior, visul meu de a studia filosofia la facultate a fost spulberat de realități ceva mai pământene.

Cu noțiunea de voluntariat mă întâlnisem și mai devreme, în primii ani de liceu, și am continuat în perioada următoare să particip sporadic la diverse acțiuni ecologice sau de ajutorare.

Însă abia după câțiva ani de la intrarea mea pe poarta din Nicolae Iorga, voluntariatul și filosofia s-au legat cu adevărat în mintea și în sufletul meu. Mi-am petrecut o mare parte din viață ca majoritatea oamenilor zilelor noastre: văzându-le drept două lucruri separate.

Noua Acropolă m-a învățat cel mai mult despre unitate, legături, unificare și GENEROZITATE.

Ideea de unitate mi-a adus eliberare, clarificare, puțin curaj și ocazii nenumărate de a medita la teme ca: bunăvoința, scopul vieții, importanța similitudinilor de esență în detrimentul diferențelor de suprafață, adevărata natură a bucuriei; caracterul meu și deosebita importanță a discernământului.

Subiectele de reflecție continuă să curgă după șase ani de zile, la fel și probele cotidiene din școală și...din viață în general, iar unele idei se alătură atât de frumos și de firesc unele altora, unificându-se în inima mea, trecând de încă și încă un strat spre centru...

Oare m-aș fi întâlnit vreodată cu ele dacă nu aș fi găsit Noua Acropolă?

Tot ce știu este că acum intru pe poartă ca acasă și că atunci când lipsesc din școală sau merg pe stradă, Noua Acropolă îmi răsare în gând neașteptat; că aici, oricât aș da, primesc ceva de o mie de ori mai valoros și că nu oricine are norocul de a avea un profesor de filosofie!

Vă mulțumesc!

Kósmos sau despre Univers

Paula Dron

Foto: Kazuo Ota, Unsplash

Dintre nenumăratele splendori care au fascinat omul dintotdeauna, cerul înstelat, pictat pe vasitatea universului care îl cuprinde, este unul care nu conține să uimească și entuziasmeze. Astăzi noi îl numim cosmos, denumind astfel spațiul cosmic în sine. Însă acest cuvânt își începe aventura lingvistică cu mult timp în urmă, în nu mai puțin uimitoarea limbă antică greacă, itinerariu pe care îl vom parcurge și noi în rândurile de mai jos.

În mod neașteptat, grecii foloseau la început acest cuvânt, *kósmos*, pentru a marca ideea de *ordine*, atât în sens fizic, cât și moral, fiind pus în legătură cu verbul *kosméō* – a ordona, a aranja. În *Iliada*, Homer recurge la el pentru a descrie o *bună aranjare* în contextul trupelor care luptau în război, apoi ca epitet pentru a descrie regii sau căpeteniile implicate în conflictul troian (*kosmetes laon*, adică *bun rânduitoare/cârmuitoare al poporului*). Dar și pentru a-l portretiza pe Tersites, un soldat din armata lui Agamemnon, care vorbește *a-kosma*, adică rostind vorbe *ne-potrivite*, ce sunt în *ne-orânduială*, nesocotind poruncile conducătorului său. Ulterior, în *Odissea* (versul 8.489), protagonistul laudă cântul oferit de Demodokos, poetul orb de la curtea regelui Alcinous, spunând că acesta cântă „*armonios, cu bună măsură*”, menționând același cuvânt (*káta kósmon*). Celălalt sens adiacent al termenului *kósmos*, la fel de neașteptat, este legat de ideea de *frumusețe*. Tot în *Iliada* (versul 14.187), Homer descrie procesul elaborat de înfrumusețare prin care trece Hera, dorind să-l încante pe soțul ei Zeus – aceasta își va pune pe ea întreg *kósmos*-ul, ca o podoabă regală. Sensul de ornament va fi rafinat mai departe și de oratori, termenul însemnând la ei o figură de stil folosită în prelegeri. Iar Aristotel (*Retorica* 1.9, 1366b1–2) îl va utiliza pentru a desemna o *măreție sufletească* – spunând că virtutea este un *kósmos* (o bijuterie) al sufletului.

Între aceste două puncte cardinale – de ordine și de frumusețe – cuvântul nostru se va așeza cu sensul mai familiar nouă, de *univers*. Așadar, *kósmos* va întrupa ideea de ordine universală, o dispunere a întregii materii într-o aranjare precisă având un rost determinat, în opoziție cu un alt termen grecesc, *kháos* – haosul (spațiu neorânduit, ce precede *kósmos*-ul). Universul este frumos pentru că este în primul rând ordonat, iar aici regăsim o temă familiară pentru toposul grecesc: frumusețea și măsura sunt două părți ale aceleiași monede și o căutare perpetuă a omului din antichitate. Frumusețea este simetrie, este măsură corectă, este proporție, este ordine, toate aplicabile atât exteriorului, dar mai ales interiorului în sens moral. Interesant este că astăzi, pe lângă sensul de spațiu cosmic, de lume, termenul mai are o dezvoltare simpatică, în cuvântul modern „cosmetice”. Acesta fiind în legătură cu adjectivul grecesc *kosmetikós*, preluat în limba română din franceză, și sugerând ideea de a aduce ordinea și frumusețea pe chip prin cosmetice (un micuț *kósmos*, amintindu-ne subtil de Hera).

Latinii îl vor echivala pe *kósmos* cu *mundus*, păstrându-i același înțeles de lume ordonată, aranjată, un spectacol măreț ce inspiră la înălțare și care ne îndeamnă și pe noi să spunem asemeni lui Kant, că „*Două lucruri îmi umplu sufletul cu mereu nouă și crescândă admirație: cerul înstelat de deasupra mea și legea morală din mine.*”

Bibliografie

- [1] Puhvel, Jaan — *The Origins of Greek Kosmos and Latin Mundus*, Johns Hopkins University Press, Statele Unite, 1976. <https://www.jstor.org/stable/294405>
- [2] Izvoare de filosofie — *Abecedarul gândirii grecești, litera kappa*, Radio România Cultural <https://www.radioromaniacultural.ro/sectiuni-articole/istorie-filozofie-psihiologie/izvoarelor-de-filosofie-abecedarul-gandirii-grecesti-antice-litera-kappa-4-id25875.html>

Noua Acropolă

Școala de primăvară Moieciu de Sus, 22-24 mai 2026

In fiecare an, membrii din toate sediile Școlii de filosofie Noua Acropolă din România se întâlnesc în cadrul unui stagiu, numit Școala de primăvară, unde, pentru câteva zile, filosofia este tema centrală care ne ajută să ne cunoaștem, să conviețuim, să împărtășim idei și experiențe valoroase, să ne bucurăm de muzică și de aerul proaspăt al muntelui.

Dialoguri filosofice

În cadrul Școlii de primăvară a Noii Acropole din România s-au desfășurat și o serie de dialoguri filosofice, în care mai multe grupuri de participanți au dialogat pe teme legate de importanța școlii de filosofie pentru educația

noastră, pentru o viață echilibrată și armonioasă, despre modul în care valori precum eleganța, prietenia, curajul pot face parte din viața noastră, despre transformarea interioară și modul în care ne putem construi o viață împlinită prin alegerile pe care le facem. A fost o ocazie de a exersa arta dialogului, a reflecției asupra ideilor împărtășite, prilej de a ne îmbogăți din experiența celorlalți și de a descoperi noi sensuri valoroase pentru a fi aplicate în practică.

Nu în ultimul rând, dialogul este o punte de cunoaștere între suflete, o ocazie de a da jos măștile și a ne prezenta unii altora în mod autentic, prin ce avem mai frumos, prin prietenie, empatie și încurajare, prin exemple de viață și inspirație pentru ceilalți.

Teatru

Alături de cursuri pentru membrii, susținute de directorul Asociației Noua Acropolă din România, Prof. Ivo Ivanovici, membrii din unele sedii au pregătit scenete și reprezentații teatrale cu teme filosofice: *Stejarul din Ghinda*, o poveste despre transformare (Constanța), *Tezeu contemporan* (Timișoara), *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte* (Iași), *Învingătorul lui Napoleon* (București).

Cor

Muzica este arta care vorbește direct sufletului. Școala de primăvară a fost un prilej de a transmite nu doar idei, ci și sentimente, în cadrul corului pe care membrii din Noua Acropolă România l-au organizat. Cu un repertoriu bogat, ce a cuprins atât lucrări corale clasice, precum *Canticorum jubilo* (Händel), dar și muzică folk, populară sau de film, solo sau acompaniat de chitară, corul a însuflețit inimile celor prezenți, ne-a arătat cum prin exercițiu și pasiune putem da viață frumuseții și armoniei sonore, bucuriei și prieteniei filosofice.

Ateliere

Atelierul de mandale

La atelierul de mandale membrii au fost invitați să călătorească către propriul centru. Culorile, punctele, modelul și le-a ales fiecare ... și ce greu a fost să se aleagă când libertatea a fost totală... A devenit în același timp un moment de interiorizare și exteriorizare, de descoperire și exprimare, de emoție și culoare.

Atelierul de realizare a săpunului

În cadrul unui alt atelier, participanții au descoperit cum procesul de realizare a săpunului, deși o activitate simplă, poate deveni o veritabilă lecție de filosofie aplicată. Materia brută, care se topește și se transformă prin fierbere, a fost asociată cu emoțiile noastre trecătoare. Iar prin formă, culoarea și parfumul adăugate în proporții echilibrate, fiecare a înțeles că emoțiile pot fi modelate în ceva frumos și valoros — atunci când alegem conștient să le dăm sens.

Atelierul de pictură pe sticlă

Atelierul de pictură pe sticlă a reunit membri din mai multe filiale și ne-a arătat că emoțiile și ideile pot fi transpuse în forme și culori armonioase.

Fiecare participant și-a ales modelul preferat și a fost ghidat pas cu pas în realizarea lucrării. Cu răbdare și atenție, contururile au prins viață. Am pictat motive inspirate de stilul Art Nouveau, cu flori elegante și linii curgătoare, dar și pe Micul Prinț, acel călător visător care își păstrează mereu privirea îndreptată spre stelele de unde a venit.

La final, fiecare lucrare a purtat amprenta unică a celui care a realizat-o.

Atelierul de prim ajutor

Atelierul de prim ajutor a fost dedicat dobândirii unor abilități esențiale în situații de urgență. Evenimentul a combinat partea teoretică cu exerciții practice, oferindu-le participanților ocazia de a înțelege și exersa pașii corecți de intervenție care pot face diferența între viață și moarte.

În cadrul atelierului, accentul a fost pus pe câteva principii de bază: siguranța salvatorului, evaluarea corectă a victimei și intervenția rapidă. Participanții au învățat cum să verifice starea de conștiență și respirația unei persoane, folosind metoda „Privește–Ascultă–Simte”, precum și importanța apelării rapide la 112.

Un punct central l-a reprezentat resuscitarea cardio-respiratorie (CPR), unde s-a insistat pe ritmul și tehnica corectă a compresiei toracice, dar și pe utilizarea defibrilatorului automat extern (DAE), atunci când acesta este disponibil.

De asemenea, au fost demonstrate manevre esențiale precum poziția laterală de siguranță (PLS) și manevra Heimlich în caz de înec.

Atelierul a inclus și noțiuni de bază privind acordarea primului ajutor în caz de arsuri și hemoragii externe, subliniind importanța gesturilor simple, dar corecte, până la sosirea echipajelor medicale. În acordarea primului ajutor, inacțiunea poate avea consecințe grave. Este mai bine să intervii și să încerci să ajuți, decât să nu faci nimic.

Noua Acropolă este o organizație internațională, fondată de prof. Jorge Angel Livraga în anul 1957, prezentă azi în peste 60 de țări din întreaga lume și constituită ca o școală de filosofie care promovează cultura și acțiunile de voluntariat.

Filosofia înseamnă, așa cum o indică și etimologia cuvântului, dragoste pentru înțelepciune sau cunoaștere. Înțelepciunea este mai mult decât o simplă sumă de cunoștințe și reprezintă cunoașterea adevărată a lucrurilor, a situațiilor, a legilor naturii, a oamenilor, a istoriei, precum și capacitatea de a acționa just în toate împrejurările, în cel mai elevat mod posibil.

Noua Acropolă este o școală de filosofie ce are ca principal obiectiv – după cuvintele fondatorului său – transformarea îndemnului „Cunoaște-te pe tine însuși” într-o realitate vie... Mai departe el afirmă: „Filosofia noastră este o filosofie a acțiunii în toate planurile la care poate accede conștiința...”

În Noua Acropolă (în „noua cetate înaltă”) filosofia nu este doar teorie, ci are un pronunțat caracter practic care, pornind de la studiul eticii, încurajează formarea unei personalități capabile să răspundă mai bine solicitărilor vieții. Desfășurarea programei școlii de filosofie începe cu un curs introductiv, pe care l-am numit *Filosofie pentru viață*.

curs de Filosofie pentru Viață

Tematica cursului de filosofie pentru viață:

ETICĂ

1. Filosofia naturală și valorile etice
2. Ființa umană și Cosmosul
3. Înțelepciunea Indiei: Bhagavad-Gītā
4. Texte vechi tibetane: Glasul liniștii. Valoarea introspecției și a reflecției
5. Filosofia budistă: înțelegerea și depășirea crizelor
6. Înțelepciunea Chinei: Confucius

SOCIOPOLITICĂ

7. Provocarea vieții sociale: problemele actuale ale lumii și ale ființei umane
8. Platon: mitul peșterii
9. Aristotel: căutarea fericirii
10. Plotin și școala neoplatonică
11. Importanța educației, rolul cetățeanului
12. Egiptul Antic: justiția ca o determinantă a vieții colective
13. Stoicism: Epictet, Seneca și Marcus Aurelius

FILOSOFIA ISTORIEI

14. Filosofia istoriei: experiența ca motor pentru viitor
15. Importanța transmiterii: surse, fundamente și științe complementare
16. Istorie și mitologie: interpretarea simbolurilor
17. Ciclurile istoriei
18. Libertate și destin: chei pentru deschiderea ușilor viitorului

ÎNSCRIERI

București

* septembrie

Iași

* 8 septembrie

Conferințe, Dialoguri, Evenimente

Actorul Grec — Charles-Arthur Bourgeois (1838–1886)
Grădinile Luxembourg din Paris
Foto: Tatiana Tzviatkova, Pexels

București

Conferințe la Biblioteca Metropolitană

29 septembrie, ora 17:00 – *Prevenția în sănătate între știință și filosofie*

Brașov

iulie – *Conferință: Enea – Eroul civilizator*

septembrie – *Conferință: Atenție și concentrare – După budismul tibetan*

Cluj-Napoca

5 iulie, ora 16:00 – *Club de lectură: Despre libertate și responsabilitate pe baza romanului „Frații Karamazov” de Feodor Dostoievski*

11 iulie, ora 16:00 – *Atelier: Pauză creativă – Incursiune în cultura minoică*

1 august – *Atelier: Pauză creativă – Incursiune în cultura indiană*

august – *Povești pe Via Transilvanica*

Constanța

iulie – *Simbolismul miturilor: Amor și Psyche – prezentare filosofică și atelier de creație în parteneriat cu Muzeul de Artă Constanța*

august – *Cafeneaua filosofică*

septembrie – *Simbolism în Renaștere: Botticelli – prezentare filosofică și atelier de creație în parteneriat cu Muzeul de Artă Constanța*

septembrie – *Poveștile Soarelui în lumea precolumbiană*

septembrie – *Acțiune ecologică*

Iași

iulie – *În căutarea autenticității*

august – *În căutarea libertății*

septembrie – *În căutarea ordinii*

Oradea

iulie – *Dialog: Aristotel – virtuți umane*

august – *Dialog: Platon – despre frumusețe*

septembrie – *Prezentare și dialog: Filosofie. Cultură. Voluntariat*

Sibiu

24 iulie, ora 18:00 – *Atelier de aranjamente florale în stil Ikebana*

20–23 august – *Târgul de Carte Gaudeamus, Piața Mare:*

→ *Club de lectură: „Arta de a iubi” de Erich Fromm*

→ *Atelier de pictură pe basoreliefuri*

→ *Atelier de mandale*

septembrie – *Conferință și dialog: Rolul filosofiei practice în educație*

Timișoara

4 iulie, ora 15:00 – *Culorile Egiptului Antic – Atelier de pictură pe basoreliefuri, sediul Noua Acropolă Timișoara*

NOUA ACROPOLĂ
ȘCOALĂ DE FILOSOFIE

„În inima a tot ceea ce ni se întâmplă există o scânteie de lumină, de optimism, de speranță pentru viitor, pentru regăsirea unui ritm armonios al vieții. Vorbim despre durere, dar o facem gândindu-ne la fericirea care ne așteaptă... dacă vrem să o obținem, desigur. Vorbim despre război, dar o facem visând la pace. Detestăm violența pentru că iubim conviețuirea, iar intoleranța ne deranjează pentru că vrem cu adevărat să ne înțelegem unii pe alții.”

Delia Steinberg Guzmán, „Să nu cedăm în fața pesimismului”

